

0. Onze informatiearchitectuur hanteert de onderstaande begrippen

Account

De set gegevens ter identificatie van een gebruiker op basis waarvan toegang wordt verleend tot informatie en systemen

Applicatie

Software waarmee de functionaliteit wordt uitgevoerd

Attributen

een gegeven waaruit een object in een database (gegevensbank) onder andere opgebouwd is (in het kader van beveiliging zou dit ook bijvoorbeeld e-herkenning kunnen zijn)

Authenticatie

Het proces waarbij de identiteit van de gebruiker wordt vastgesteld of de attributen van de gebruiker op basis waarvan toegang tot autorisatieobjecten wordt verleend

Autorisatieobject

Alle vormen van informatie en de systemen waartoe een gebruiker toegang wordt verleend op basis van de juiste identificatie en toegekende rechten

Bedrijfsregels, -logica

De regelset op basis waarvan een beslissing wordt genomen

Betrouwbare

Informatie die de juiste vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit heeft in haar relevante context en die onweerlegbaar is vastgelegd

Functionaliteit

Opslag en/of bewerking van gegevens op basis van bedrijfslogica

Identity provider

Een systeem dat gebruikersauthenticatie als service aanbied in of tussen netwerken

Informatie

Alle betekenisvolle gegevens, door de organisatie ontvangen, gegenereerd of gewijzigd, in gestructureerde of ongestructureerde vorm

Interface

Gebruikersomgeving bedoeld voor gegevensuitwisseling, -verwerking

Standaarden

Nationale of internationale overheidsstandaarden, gerenommeerde industrie- of technische standaarden of minimaal in de organisatie formeel vastgestelde standaarden

Service

Een interface naar bedrijfslogica die toegankelijk is via standaard protocollen

Toegankelijk

Informatie is toegankelijk voor mensen met een functiebeperking

Trust-relatie

Een trust-relatie biedt geauthenticeerde gebruikers toegang tot voorzieningen in een ander domein, ook als zij geen gebruikersaccount in dat domein hebben.

1. Onze organisatie werkt onder architectuur

- de (door)ontwikkeling van het IT landschap vindt plaats onder architectuur
- onze architectuur en ons aankoopbeleid is gericht op benodigde functionaliteit en niet op specifieke oplossingen
- uitgangsprincipes van de informatiearchitectuur worden opgevolgd, tenzij er geen werkbare oplossing uit volgt
- veranderingen aan IT functionaliteiten zijn gebaseerd op vereisten die de bedrijfsdoelstellingen ondersteunen
- product(groep)en zijn gestandaardiseerd vastgelegd in een catalogus zodat aan alle klantvragen kan worden voldaan
- tijdelijk noodzakelijke functionaliteit wordt periodiek geëvalueerd en vervangen door een standaard voorziening
- IT functionaliteit moet in zichzelf en in onderlinge samenhang correct functioneren: het moet werken
- hoe minder systemen nodig zijn, hoe beter; integraliteit heeft de voorkeur boven diversiteit

Bijbehorende implicaties (voorbeelden)

Nieuwe ontwikkelingen worden voorgelegd aan de architect
Applicatierationalisatie wordt ingezet bij gelijke functionaliteit
Elke nieuwe I&A idee moet worden teruggebracht op functionaliteit
De gemaakte afspraken worden nageleefd
Bedrijfsdoelstellingen moeten duidelijk zijn
Er is een product en diensten catalogus
Niet werkende functionaliteit wordt niet in productie genomen

2. Onze organisatie werkt digitaal en geautomatiseerd

- beheer- en gebruikershandelingen worden geautomatiseerd om foutgevoelige handmatige interactie te voorkomen
- frequent herhaalde taken, routinematige taken en gegevensuitwisselingen worden geautomatiseerd
- bedrijfsregels die aangrijpen in systemen zijn, bij voorkeur centraal, te beheren zonder technische kennis
- bedrijfsregels voor processen of applicaties zijn niet verdeeld over meerdere systemen
- het beheer op de werking en het uiterlijk van interfaces is centraal belegd
- proces- en bedrijfslogica kan eenvoudig en centraal worden beheerd
- applicaties die functionaliteit beschikbaar stellen voor integratie met andere applicaties, hebben de voorkeur
- gebruikers ervaren een integrale informatievoorziening en een uniforme grafische invoeromgeving
- eenmaal ingelogd hoeven gebruikers zich niet opnieuw aan te melden voor andere systemen of bronnen
- digitale informatie wordt toegankelijk aangeboden aan alle betrokkenen binnen en buiten de organisatie
- informatie is tijd, plaats en apparaatonafhankelijk beschikbaar, voor alle betrokkenen binnen en buiten de organisatie
- functionele bedrijfslogica is tijd, plaats en apparaatonafhankelijk beschikbaar voor alle betrokkenen binnen en buiten de organisatie

Bijbehorende implicaties (voorbeelden)

BIV classificatie opstellen op applicaties en data
Handmatige handelingen worden beperkt
Functionaliteit werkt browseronafhankelijk
Beleidsdocumenten van de opdrachtgevers waarvan de uitwerking onderdeel zijn van de PDC zijn actueel en beschikbaar

3. Onze organisatie werkt met betrouwbare informatie

- informatie is een waardevol bedrijfsmiddel en wordt als zodanig beheerd en gebruikt en is gedefinieerd in een begrippencatalogus
- gegevens die worden vastgelegd en gebruikt in een applicatie zijn functioneel betekenisvol
- het eigenaarschap van gegevens is geborgd in de organisatie
- gegevens worden betrokken van de bron waarbij de kwaliteit en de ontsluiting van de gegevens is geborgd
- de toegang tot informatie wordt bepaald door de bron en zo dicht mogelijk bij de bron geautoriseerd
- de validatie en kwaliteitsbewaking van gegevens vindt zo dicht mogelijk bij de bron plaats, bij voorkeur in de bron
- een centraal vastgesteld gegevensmodel is leidend in het gebruik in berichtenverkeer en in applicaties
- documenten worden centraal opgeslagen en ontsloten in een systeem dat voldoet aan de archiefwet inzake metadatering, bewaring en vernietiging
- locatie- en datum- en tijdgegevens kunnen op het benodigde detailniveau worden vastgelegd
- gegevens worden zodanig vastgelegd en beheerd dat zij een betrouwbaar informatieproduct voor derden zijn
- voor de naamgeving van accountnamen en emailadressen worden standaarden en standaard procedures gehanteerd
- bij het invoeren van gegevens wordt elk gegeven zo vroeg mogelijk gevalideerd

Bijbehorende implicaties (voorbeelden)

Begrippencatalogus moet worden opgesteld en beheerd

Er worden geen versies van gegevens opgeslagen als er geen functionele eis van een eindgebruiker voor gedefinieerd is.
Gegevens

4. De continuïteit van onze bedrijfsvoering is gegarandeerd

- primaire processen worden niet verstoord door de implementatie of het vooraf toetsen van veranderingen
- performance en serviceniveau's van IT systemen worden nadrukkelijk continu en pro-actief bewaakt
- de infrastructuur kent een hoge beschikbaarheid waarbij bekend is hoe afbreukrisico's zijn afgedicht
- applicaties zijn vervangbaar en functionaliteiten zijn niet zodanig verweven dat dit vervanging in de weg staat
- de werk distributie en toegang tot informatie is onafhankelijk ingericht van de organisatieinrichting
- primaire en afgeleide gegevens zijn te analyseren en er zijn rapportages over te genereren zonder invloed op de performance van productiesystemen
- applicaties en systemen worden up-to-date gehouden met de laatste stand van de technologie
- de onderdelen van de beheerde IT omgeving, inclusief de koppelvlakken daarmee, zijn gedocumenteerd
- de IT omgeving, inclusief de koppelvlakken daarmee, is gericht op het aanpassen aan de evolutie van de techniek
- de IT infrastructuur is schaalbaar, aanpasbaar in grootte op de korte termijn en de omvang wordt periodiek geëvalueerd
- IT functionaliteit wordt gerealiseerd met bewezen werkende oplossingen
- gegevens kunnen worden gereproduceerd conform hun dagelijkse status over een vastgestelde periode
- bij een technische of menselijke fout kan de status vóór de fout worden hersteld en gaan er geen gegevens verloren
- elke applicatie wordt actief beheerd en er is een actuele handleiding voor gebruikers en voor beheerders
- vervanging van IT systemen wordt ingecalculeerd en gepland volgens vastgestelde standaard afschrijftermijnen
- beheerfunctionaliteit is primaire functionaliteit die borgt dat systemen en gegevens voldoen aan de gestelde eisen
- regievoering op externe partijen en diensten is geborgd met serviceniveau overeenkomsten

Bijbehorende implicaties (voorbeelden)

Werkzaamheden op applicaties, informatiestromen en/of technische infrastructuur vinden plaats in vooraf bepaalde "maintenace windows"
De functie/rol van applicatiebeheerder is voor elke applicatie ingeregeld

5. Onze organisatie werkt samen in een beveiligde omgeving - van alle vormen van beveiliging is de kennis over het doel en de methode geborgd bij de betrokken - de informatie en de systemen worden beveiligd op basis van meerdere beveiligingsstrategieën - beveiligingsmaatregelen zijn gebaseerd op risicoprofielen afgestemd met de eigenaar van de gegevens of middelen - applicaties en systemen mogen niet in een onbeveiligde toestand terechtkomen - er is een niet muteerbare centrale auditlog van alle gebruiksgelateerde gebeurtenissen die duurzaam toegankelijk is - er is een separate niet muteerbare centrale auditlog van alle beveiligingsgerelateerde gebeurtenissen - de toegangsbeveiliging is opgedeeld in zones met verschillende niveaus van beveiliging in en tussen de zones, waardoor de totale veiligheid wordt verhoogd - toegang van buiten tot het interne netwerk passeert minimaal 2 firewalls van verschillende makelij - de fysieke omstandigheden en beveiliging garanderen een veilige en optimale werking van de fysieke apparatuur - bij componenten die niet gebruikte beveiligingsfuncties in zich hebben, worden die functies uitgeschakeld - informatie wordt versleuteld opgeslagen en getransporteerd tot aan een geauthenticeerde en geautoriseerde gebruiker - componenten van de IT omgeving(en) implementeren ontwikkelingen in beveiliging in de kortst mogelijke periode - applicaties en systemen mogen door functioneel foutief gebruik niet in een technische fout toestand terechtkomen	Bijbehorende implicaties (voorbeelden) Onnodige en ongebruikte functies van infrastructurele componenten die een rol spelen bij de beveiliging van andere systemen zoals directory servers, authenticatieproxy's en log systemen zijn uitgeschakeld. Gegevens die worden uitgewisseld worden bij voorkeur op niveau van de inhoud versleuteld omdat dit end-to-end werkt
6. Onze organisatie werkt tijd-, zaak- én locatiegericht - wet- en regelgeving, het daaruit voortvloeiend beleid en de uitvoering daarvan is gebonden aan de periode waarbinnen deze kaders van toepassing zijn verklaard - Uitvoerende werkzaamheden en besluiten zijn gerelateerd aan geldende wet- en regelgeving en vastgesteld beleid - bij het vastleggen van informatie wordt de datum en het tijdstip van deze handeling vastgelegd - bij het muteren en communiceren van documenten wordt respectievelijk de datum van ontvangst, mutatie en verzending vastgelegd - locatie informatie wordt vastgelegd conform standaarden voor de BAG, het GEO-coördinatenstelsel en punt- lijn- en polygoonvlakdefinities - informatie wordt locatiegebonden vastgelegd waar relevant, op zodanige wijze dat de informatie via de locatiekenmerken terugvindbaar en aggregbeerbaar is - informatie wordt zaakgericht vastgelegd voor een accurate rechtsgeldige dossiervorming en uitwisseling in landelijke informatieketens - informatie wordt zaakgericht vastgelegd als één bron van waarheid voor alle betrokkenen voor wat betreft de status, de termijnen en de documenten van de zaak - informatie die zaakgericht wordt vastgelegd bevat alle relevante aspecten van tijd- en/of locatiegebondenheid - zaakgerichte informatie bevat alle relevante aspecten van betrokkenen in proportie tot het doel van de zaak	Bijbehorende implicaties (voorbeelden) Bepalen wat de relevante aspecten van tijd- en/of locatiegebondenheid zijn Er is een koppeling tussen de locatie en de gerelateerde zaken
7. Onze organisatie heeft rechtmatig toegang tot informatie - toegang tot systemen en informatie wordt verleend op basis van authenticatie en autorisatie proportioneel tot het doel van de toegang - een centraal vastgesteld risicoclassificatieprofiel van informatie is leidend in de autorisatie en authenticatie - met vertrouwelijke gegevens wordt zorgvuldig omgegaan op basis van doelbinding, proportionaliteit en noodzakelijkheid - autorisatie en werk distributie is rolgebaseerd zodat het beheer daarop effectief kan worden uitgevoerd - authenticatie vindt in de gehele keten, tot aan het autorisatieobject, plaats op het niveau van de eindgebruiker - authenticatie op basis van één of meer attributen wordt ondersteund, zonder account op het systeem of netwerk - gebruikers bij externe partijen kunnen worden geauthenticeerd door een trust-relatie met hun eigen of een intermediaire identity provider - de administratie en autorisatie van identiteiten wordt centraal beheerd - interne en externe authenticatie is centraal geregeld en wordt centraal beheerd - bronnen en systemen zijn geautomatiseerd aangesloten aan de centrale authenticatievoorziening - het eigenaarschap van accounts en autorisatieobjecten is geborgd in de organisatie - er zijn richtlijnen voor het hanteren van de toegekende autorisatiemiddelen en de toepassing wordt afgedwongen - de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid (BIV) van gegevens is geclassificeerd	Bijbehorende implicaties (voorbeelden) Voor de gegevens in de systemen is een BIV classificatie opgesteld Gebruikers worden geïdentificeerd en geauthenticeerd voordat ze gebruik kunnen maken van een IT systeem, en de identiteit van de gebruiker wordt gebruikt om de toegangsrechten te bepalen.
8. Onze gegevensuitwisseling is efficiënt en veilig - applicaties kunnen op eenvoudige en veilige wijze conform standaarden geïntegreerd worden met andere, al dan niet externe, systemen - gegevens worden enkelvoudig geregistreerd en meervoudig gebruikt - gegevensuitwisseling is consistent synchroon of asynchroon per keten, afhankelijk van de behoefte - mutatie van basis- of kernregistraties bij de bron initieert automatisch gegevensuitwisseling naar afnemers - gegevensuitwisseling in communicatiestromen met of zonder bijlagen is traceerbaar en vertraagt het netwerk niet - voor gegevensobjecten, het berichtenverkeer en voor documenten worden actuele standaarden gehanteerd - berichtenverkeer is herleidbaar naar de bron en wordt niet handmatig aangemaakt, gewijzigd of verwijderd zonder toepassing van de logica in de bron - het beheer van de onderlinge gegevensuitwisseling tussen systemen is belegd bij de respectievelijke beheerders	Bijbehorende implicaties (voorbeelden) De functie/rol van applicatiebeheerder is voor elke applicatie ingeregeld De functie/rol van applicatiebeheerder is voor elke applicatie ingeregeld
9. Organisatiearchitectuurprincipes - de continuïteit van de bedrijfsvoering is op alle niveaus geborgd in het beheer en gebruik van gegevens en systemen en de aansturing door management en directie - de regievoering op externe partijen en diensten is geborgd met competenties en eigenaarschap in de organisatie - het eigenaarschap van documenttypen en zaaktypen is geborgd in de organisatie - onze organisatie voldoet aan wet- en regelgeving en daaruit voortvloeiende beleid - onze organisatie heeft haar taken en doelstellingen helder geformuleerd en vastgelegd - onze organisatie voert gemandateerde taken uit - onze organisatie heeft een vastgestelde producten- en dienstencatalogus - onze organisatie pioniert niet en hanteert in de praktijk bewezen werkwijzen - onze organisatie maakt afspraken en houdt zich daaraan	
10. Procesarchitectuurprincipes - voor de bedrijfsvoering belangrijke kennis is gestructureerd vastgelegd in relatie tot de werkprocessen - processen zijn gestandaardiseerd, gedocumenteerd en door kennisdeling geborgd in de organisatie - processen zijn generiek opgezet, niet ingericht op uitzonderingen en sluiten aan bij de landelijke infrastructuur - elk proces is afgestemd op een afgebakende eenheid van werk die een eenduidig product of dienst levert - IT functionaliteiten zijn afgestemd op een logische eenheid van werk die als geheel kan slagen of falen - de processen in onze organisatie creëren waarde - het eigenaarschap van processen is geborgd in de organisatie	